

Den 29 december 2009

Yttrande angående att Riksåklagaren motsätter sig resning i rättsfallet Rinkebymordet

Inledande ord

Riksåklagaren (RÅ) har på Högsta domstolens begäran ingivit så kallad "skriftlig förklaring" angående en ansökan om resning från Özkan Yazici, som är dömd till livstids fängelse för mord.

Överåklagare Jörgen Almblad och RÅ motsätter sig att ansökan beviljas, trots att en lång rad anförda nya omständigheter talar för att Özkan Yazici är felaktigt dömd.

Jörgen Almblad håller därmed fast vid den ståndpunkt som han redan tidigare har redovisat vid två tillfällen; dels i skrivelse angående prövningstillstånd (RÅ:s dnr 2002/1806), dels i beslut angående begäran om att återupptagen förundersökning (dnr RÅ-2004/0082).

Jörgen Almblads tidigare engagemang i fallet väcker frågor. Av ett pressmeddelande från RÅ, daterat 2007-04-26 och med rubriken "Överåklagare utsedd med ansvar för resningsärenden"¹, framgår att riksåklagaren beslutat att alla resningsärenden ska handläggas vid en särskild funktion på riksåklagarens kansli. Ur pressmeddelandet:

- Resningsfrågor är ofta av annorlunda slag än de inom åklagarverksamheten i övrigt. Det är också viktigt att den som ansöker om resning har fullt förtroende för att ansökan behandlas opartiskt. Därför har jag beslutat inrätta den nya fristående funktionen. Överåklagaren, eller någon annan åklagare som handlägger ett ärende vid den nya funktionen, får inte tidigare ha haft någon befattning med det mål som en resningsfråga avser, säger riksåklagare Fredrik Wersäll.

Av citatet ovan framgår att varken överåklagaren med särskilt ansvar för resningsärenden eller någon annan åklagare som handlägger ett ärende får tidigare haft någon befattning med det aktuella målet.

Noterbart är att Riksåklagarens beslut att inrätta denna särskilda funktion fattades under en period av intensiv debatt kring rättssäkerheten, i kölvattnet av Justitiekanslerns så kallade Rättssäkerhetsprojekt och dess uppmärksammade rapport "Felaktigt dömda". Rapportens författare och dåvarande justitiekanslern Göran Lambertz förordade att åklagarmyndighetens roll i resningsmål omvandlas till en renodlad åklagarroll och att en fristående instans inrättas för att ta emot resningsansökningar; en "resningskommission" motsvarande vad som redan finns i Norge, England och Skottland.²

Även Högsta domstolens ordförande Johan Munck har uttalat stöd för förslaget; "Jag tycker att det är besvärligt i många fall att avgöra om en

¹ <http://www.aklagare.se/Media/Nyhetsarkiv/Overaklagare-utsedd-med-ansvar-for-resningsarenden/>

² Se exempelvis SvD debatt, 16 oktober 2006:
http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/artikel_361604.svd

dom är riktig eller ej. Jag skulle vilja se en ordning liknande den i Norge, Danmark och England. Där har man ett särskilt organ som utreder påståenden om felaktiga domar", sade han till Dagens Nyheter den 18 september 2008.

Riksåklagare Fredrik Wersäll har däremot uttryckt den motsatta uppfattningen. Han vill inte se något fristående resningsorgan, men har i en debattartikel skrivit att "Det behövs vissa förändringar av resningsinstitutet /.../ Jag är inte heller främmande för att riksåklagaren skulle få större möjligheter än i dag att göra vissa kompletterande utredningsåtgärder på begäran av en dömd person i ett resningsärende - den möjligheten är nu mycket begränsad."³

RÅ har i sitt yttrande till HD motsatt sig att Özkan Yazici ska beviljas resning, utan att ens förhöra de tre nya vittnen från mordplatsen som åberopas.

Inte heller har RÅ bedömt att det åklagarvittne som ensamt ligger bakom de uppgifter som skapade motivbilden och som lett till domarna om olaga hot bör höras på nytt, trots att vittnet nu hävdar att han vittnade falskt i rättegångarna - och anger en rimlig förklaring till detta.

Slutligen har RÅ helt missuppfattat syftet med att åberopa en inspelning med dold mikrofon. Det som gör inspelningen synnerligen intressant är att den visar vad två personer som måste veta sanningen säger till varandra om mordet, när de tror att ingen lyssnar på dem.

Här nedan bemöter vi RÅ:s yttrande, stycke för stycke.

Olle Schubert och Henrik Westander, aktiva i Rinkebymordskommittén
www.rinkebymordet.se

³ DN debatt, 23 maj 2006: <http://www.dn.se/opinion/debatt/magstarkt-av-jk-att-pasta-att-hd-inte-klarar-jobbet-1.666008>

RÅ:s yttrande kommenterat

(Läs RÅ:s yttrande i sin helhet på www.rinkebymordet.se)

RÅ skriver:

Ferzenze Yildiz, de dömdas farbror, var en av dem som under rättegångarna inte stod fast vid de uppgifter som lämnats under förundersökningen.

Kommentar

Notera att Ferzenze Yildiz lämnade fyra helt disparata versioner redan under förundersökningen. Det är den fjärde i ordningen som RÅ här väljer att hänvisa till.

RÅ skriver:

Ferzenze Yildiz har den 20 oktober 2006 per telefon kontaktat dåvarande kammaråklagaren Henrik Söderman, som var förundersökningsledare och åklagare vid rättegångarna. Henrik Söderman har upprättat en tjänsteanteckning över samtalet. Ferzenze Yildiz har också den 25 oktober 2006 per telefon kontaktat dåvarande vice överåklagaren hos riksåklagaren, Jörgen Almblad, som var handläggare av ärendena avseende svarsskrivelsen och hemställan om återupptagande av förundersökningen. Även Jörgen Almblad har upprättat en tjänsteanteckning över samtalet.

Av tjänsteanteckningarna framgår bland annat att Ferzenze Yildiz berättat att han varit utsatt för kraftiga påtryckningar från släktingar och andra personer att lämna de uppgifter han lämnade under rättegångarna och därefter. Han uppgav också att den berättelse han lämnat under förundersökningen är sann, att domarna alltså är riktiga samt att han är beredd att bekräfta detta vid nya förhör med honom.

Kommentar

I boken Tre bröder, två inslag i Kalla Fakta (TV4), i en artikel på DN Debatt⁴ samt i två tidigare resningsansökningar har stor tonvikt lagts på vittnet Ferzenze Yildiz, en heroinmissbrukande och tungt kriminellt belastad farbroder till Özkan Yazici. Dennes utsagor var helt avgörande för hovrättens slutsats att mordet planerades och utfördes gemensamt av de fyra män som dömdes.

Det är förvånande att RÅ nu väljer att redovisa ytterligare uppgifter från detta konstaterat psykiskt sjuka vittne. Ferzenze Yildiz historia visar med all önskvärd tydlighet hans utsagor inte bör tillmätas något som helst värde.

Nu hänvisar alltså RÅ till telefonsamtal från Ferzenze Yildiz år 2006, där han hävdar att han pressats att ljuga i TV-programmet Kalla Fakta. I Kalla Fakta berättade Ferzenze att han åkte i samma bil som mördaren både till

⁴ <http://www.dn.se/opinion/debatt/oskyldigt-domda-for-rinkebymord-nar-polisen-undanholl-vittnesmal-1.558794>

och från mordplatsen. I programmet, som Ferzende sannolikt har sett, säger speakern att Ferzende därmed riskerar "livstids fängelse och utvisning". Reportaget i Kalla Fakta sändes den 19 oktober 2006. Ferzende Yildiz kontaktade kammaråklagare Henrik Söderman dagen därpå, den 20 oktober. Riksåklagaren kontaktades den 24 oktober 2006.

Ferzende Yildiz hade redan tidigare berättat sex helt olika versioner av vad han vet om mordet på Radu Acsinia. Berättelserna omfattar allt ifrån att han själv höll i mordvapnet till att han inte har någon information alls om det inträffade.

I en av sina berättelser pekade Ferzende ut brorsönerna Özkan och Önder som inblandade i mordet. Det var denna berättelse - den fjärde i ordningen - som var helt avgörande när hovrätten dömde Özkan och Önder Yildiz till livstids respektive tio års fängelse för mordet på Radu Acsinia. Det är alltså detta RÅ hänvisar till som "den berättelse han lämnat under förundersökningen".

Ingen teknisk bevisning binder Özkan och Önder till någon mordplan och inga vittnen från mordplatsen pekar ut dem. Spärrvakten i tunnelbanan, det enda kända ögonvittnet till mordet i domstolarna, hade pekat ut Orhan och Ferzende som möjlig mördare (han trodde att de var samma person).

Det var när Ferzende konfronterades med spärrvaktens utpekande som han - i ett antal förhör kring månadsskiftet mars-april 2002 - hävdade att Özkan och Önder hade med mordet att göra.

[Se bilaga 1, för en utförligare redogörelse av Ferzende Yildiz olika utsagor.](#)

RÅ skriver:

När det gäller de i den nu aktuella resningsansökan åberopade nya vittnena vill jag allmänt understryka att nya uppgifter som lämnas åtskilliga år efter ett mycket uppmärksammat mord måste värderas med stor försiktighet.

Kommentar

Mot bakgrund av RÅ:s förnyade intresse för den konstaterat psykiskt sjuke och notoriskt opålitlige heroinisten Ferzende Yildiz telefonsamtal år 2006 ter sig detta som ett besynnerligt påpekande. Det finns ingen teknisk bevisning som binder Özkan Yazici vid mordet. Vittnesutsagor är därmed sannolikt det enda som kan ge honom upprättelse.

RÅ skriver:

Jag vill också peka på det faktum att det uppenbarligen finns krafter som med påtryckningar verkar för att fria Ozkan Yazici från misstanken om att ha varit inblandad i mordet. Såväl vittnen som de dömda har ändrat sina berättelser så att de blir till fördel för honom.

Kommentar

RÅ tycks bortse från möjligheten att vittnen ändrar sina berättelser på grund av att de har lämnat oriktiga uppgifter tidigare. Faktum är att flera vittnen har hävdat att de pressats att vittna falskt till Özkan Yazicis nackdel.

Ingen av de dömda har någonsin påstått att Özkan Yazici deltog i planering eller utförande av mordet på Radu Acsinia. Vad RÅ här hänvisar till är sannolikt att Orhan Yildiz i hovrätten erkände att han utfört mordet. Ayan Yildiz erkände samtidigt att han varit i närheten av mordplatsen. Först då berättade de att Özkan Yazici inte befunnit sig på platsen. (Innan dess hade Orhan och Ayhan nekat till all inblandning i mordet.)

RÅ skriver:

Hovrätten har vidare i domskälen uttalat att det inte kan uteslutas att två av vittnena, som inför hovrätten uppträtt osäkert och nervöst och lämnat motstridiga uppgifter, gjort detta på grund av fruktan.

Kommentar

Eller annorlunda uttryckt: "Det kan inte uteslutas att de åtalade är skyldiga". RÅ hänvisar här till ett av hovrättens allra märkligaste resonemang. Det handlar om åklagarvittnena Dan och Topcu, vilkas ändrade berättelser, om de var sanningsenliga, hade friat Özkan från mordmisstankar. [Se bilaga 2, sid 14, "Hovrättens domskäl - analyserade och kommenterade"](#).

RÅ skriver:

Det framgår också av en skadeanmälan som givits in i det första resningsärendet att den spärrvakt som var ögonvittne till mordet uppgivit att han varit utsatt för upprepade hot och trakasserier.

Kommentar

Eftersom RÅ väljer att nämna ögonvittnet spärrvakten är det på sin plats att erinra om vad detta vittne i praktiken bidrog med. Bland 25 personer i två konfrontationsvideor pekade han ut två möjliga gärningsmän: Özkans och Önders lillebror Orhan samt deras farbroder Ferzende. Utanför dörrarna, 20 meter bort och bortom dubbla plexiglas, såg han tre personer bevittna mordet - de såg ut som "smiley-gubbar". Spärrvakten tyckte att nio av de 25 personerna liknade dem som stod utanför. Önder var en av dem. Sex personer sorterades bort som "inte så aktuella från brottsplatsen". Özkan var en av dem. [Se bilaga 3 för en mer ingående analys av spärrvaktens vittnesmål.](#)

RÅ skriver:

Vittnenas berättelser stämmer inte heller överens med berättelser som andra vittnen lämnat och med bevisningen i övrigt, särskilt utdragen från telefonlistor från mobiltelefonerna som Özkan Yazici och Önder brukade under mornnatten.

Kommentar

Såväl Özkan Yazici som Önder hävdar att de var i Gävle under mordnatten, en uppgift som har styrkts av flera vittnen. Dessa vittnen avfärdades av hovrätten. Trovärdiga uppgifter i boken Tre bröder visar att den mobiltelefon som var registrerad på Özkan under mordnatten användes av Orhan. [Se ett utdrag ur Tre bröder i bilaga 4.](#)

RÅ skriver:

Särskilt anmärkningsvärda är de nya vittnenas uppgifter jämförda med vittnet Roland Eliassons säkra uppgifter om att han såg en bil parkeras vid Rinkeby torg cirka klockan 23.55, att fyra v.v personer klev ur bilen, att de målmedvetet gick mot T-baneingången samt att alla fyra efter skottlossningen kom tillbaka till bilen i samlad tropp.

Kommentar

RÅ:s summering av Roland Eliassons uppgifter är bristfälliga. Vittnet hade utsikt över vändplanen på Skårbygränd i Rinkeby från sitt köksfönster. Avståndet är cirka 70 meter. Hovrätten skriver att Roland Eliasson lämnat samma uppgifter i hovrätten som under förundersökningen och i tingsrätten. Detta stämmer inte. En summering av Roland Eliassons uppgifter:

Förhör den 27 februari 2002:

Han hade just tittat på "Millennium" på tv och befann sig i köket för att ge katten mat. Genom köksfönstret såg Skårbygränd där fyra personer klev ur en "mindre bil" som var "svart eller mörkt blå eller liknande". Bilen var något "bulligare" baktill och kunde därför vara av kombimodell. En VW Polo av kombimodell pekades ut.

De fyra hade mörka kläder och en av dem hade en täckjacka med huva. De lämnade bilen och gick målmedvetet mot tunnelbaneingången och försvann utom synhåll. Cirka en minut senare hörde Eliasson en serie om cirka fyra täta smällar varpå de fyra personerna kom gåendes tillbaka till bilen. "De sprang inte men verkade ha något mer bråttom."

Tingsrättsförhandlingarna (enligt ljudupptagningar):

Bilen var en liten modell med fyra dörrar. "Bullig", "kompakt" och "lutande" baktill. Advokat Thomas Olsson frågade om det såg ut som en typisk modern japansk bil där man öppnar hela bakdelen, "ett mellanting mellan en vanlig sedan och en traditionell kombi", vilket Eliasson besvarade jakande.

Advokat Thomas Rothpfeffer frågade om de fyra kom tillbaka gående raskt eller om de småsprang. "De gick inte raskt, de småsprang", svarade Eliasson.

Advokat Per Durling ifrågasatte om Eliasson, med tanke på ljusförhållanden vid midnatt och avståndet, verkligen hade uppfattat några ansiktsuttryck hos personerna när de kom tillbaka mot bilen. Eliasson svarade att han bara sett deras kroppsspråk. "Jaha, du såg inte leenden i ansiktet?", frågade Durling. "Nej, det har jag inte sagt heller", svarade Eliasson.

Eliassons berättelse i hovrätten, enligt domen:

"De fyra gick iväg med bestämda steg men hade ett helt annat sätt att röra sig då de kom tillbaka, då de småsprang. Deras kroppsspråk visade att var uppspelta och upprymda. De småskrattade och tittade på varandra som om de hade gjort 'en häftig grej'. De körde snabbt från platsen."

Sammanfattningsvis:

Ingen av Roland Eliassons redogörelser ger något stöd för att sällskapet skulle ha åkt i Özkan Yazicis stora Volvo V70, vilket åklagaren hävdade och domen utgår ifrån. Roland Eliassons redogörelse ökar successivt i detaljrikedom. I synnerhet gäller det i hovrätten, där uppgifter om minspel plötsligt finns med; "småskrattade och tittade på varandra som om de hade gjort en häftig grej". I tingsrätten sade Eliasson uttryckligen att han inte hade sett några ansiktsuttryck.

En viktig komplettering:

Roland Eliassons berättelse stämmer till stora delar överens med ett underrättelseuppslag baserat på en anonym uppgiftslämnare (här kallad UL1). Uppslaget finns på sid. 172 i fup och antecknades av polisen dagen efter mordet. Om Roland Eliasson ligger bakom detta så innebär det att hans första redogörelse för polisen avviker från de senare i minst två viktiga avseenden:

1. Personerna i bilen är *tre eller fyra* till antalet, inte *fyra* vilket han senare hävdar.

2. Han såg inte bilen komma och personerna gå mot tunnelbanan, utan lämnade sin tv och gick till köket först när han hörde skotten.

På sid. 171 i fup har en annan anonym uppgiftslämnare (här kallad UL2) uppgivit han/hon satt vid ett köksfönster med utsikt över Skårbygränd vid den aktuella tidpunkten. En anhörig till UL2 hade samma dag ringt till polisen och lämnat motsvarande redogörelse. UL2 och denne "såg samtidigt händelsen", enligt uppslaget.

Mycket talar för att det var UL1 som befann sig i samma lägenhet som UL2 - och mycket talar för att UL1 är identisk med Roland Eliasson.

RÅ skriver:

Mot bakgrund av det jag nu har fört fram anser jag att det inte går att sätta sådan tilltro till de nya vittnena och tillförlitligheten när det gäller deras berättelser att de uppgifter de nu lämnar kan få någon avgörande betydelse i resningsärendet.

Kommentar

De tre nya vittnen från mordplatsen som åberopas i resningsansökan behandlas här mycket ovarsamt. RÅ:s val att inte ens låta vittnena genomgå polisförhör är svårt att förstå, inte minst mot bakgrund av Riksåklagarens uttalande (se ovan) att han inte är "främmande för att riksåklagaren skulle få större möjligheter än i dag att göra vissa kompletterande utredningsåtgärder på begäran av en dömd person i ett resningsärende - den möjligheten är nu mycket begränsad". Här avstår RÅ från möjligheten att göra enkla kompletterande utredningsåtgärder högst frivilligt, trots att Högsta domstolen har bedömt att det kan finnas skäl för sådana åtgärder.

RÅ skriver:

När det gäller de nya uppgifter som Shalaw Shamal lämnat, anser jag att inte heller de inte kan tillmätas relevans för frågan om resning. Redan under rättegångarna lämnade han en berättelse som var fördelaktigare för Özkan Yazici än den han lämnat under förundersökningen. Som jag har redovisat ovan har tingsrätten uttalat att det kan ha sin grund i att han känt fruktan att inställa sig. Han uppger nu att han pekat ut Özkan Yazici på Skårbyvägen på grund av att han blivit utsatt för mycket press av flera personer och av polisen. Han vill dock inte ange vilka de personerna är. De uppgifter som Shalaw Shamal lämnade vid det första förhöret med honom, som hölls ett par dagar efter den aktuella gärningen, stöds dock också av senare utredning.

Kommentar

Shalaw Shamal, god vän med den mördade Radu, lämnade inte en berättelse under förundersökningen, han lämnade olika berättelser. Vittnet ligger ensam bakom de uppgifter som hovrätten kallar "händelserna på Skårbygränd", ett överfall som ska ha skett ett dygn före mordet på Radu Acsinia.

Inget annat än de påstådda "händelserna på Skårbygränd" ligger till grund för att Svea hovrätt dömde Özkan och Önder för försök till misshandel och olaga hot vid Skårbygränd, vilket i sin tur ligger till grund för bedömningen att konflikten mellan Orhan och Radu "kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder".

Hovrättens resonemang kring Özkans och Önders motiv att planera och genomföra ett mord på Radu lyder så här:

"Beträffande upprinnelsen till de åtalade gärningarna är det till en början klarlagt att Orhan Yildiz och Radu Acsinia sedan många år tillbaka varit antagonister, att ovänskapen dem emellan som var väl känd intensifierats en tid innan Radu Acsinia dödades och att motsättningarna kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder."

Hovrätten anför inget annat än "händelserna på Skårbygränd" som bevis för påståendet att "motsättningarna kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder".

Vid det första förhöret, den 28 februari 2002, sade Shalaw Shamal inget alls om den "händelserna på Skårbygränd". Däremot gav han en annan - med Skårbygränd-versionen oförenlig - berättelse om vad som hände kvällen/natten den 25-26 februari. Shamal hävdar i förhöret att han inte var på Malmvägen den natt då det utbröt skottlossning. Han ger även Radu alibi för natten.

"Händelserna på Skårbygränd" - en bakgrund

Det är klarlagt att Radu sökte upp Orhan i Sollentuna ett knappt dygn före mordet, och att skottlossning utbröt mellan de bägge. I ett första förhör, alltså den 28 februari, uppgav Shamal - en av tre personer som hade följt med Radu till Sollentuna och som hördes som misstänkt med anledning av detta - att han inte visste något alls om någon skjutning. I ett andra förhör, dagen därpå, medgav Shamal att han själv, Radu och ytterligare två personer åkt till Sollentuna. Han hävdade då att skottlossningen hade utlösts av en händelse på Skårbygränd några timmar tidigare.

När hovrätten refererar till "händelserna på Skårbygränd" är det Shamals berättelse som avses. Enligt Shamal hade han bevittnat hur Özkan och Önder

bland annat hotat Radu med en pistol och ett omålat järnrör. Shamal ändrade sin berättelse flera gånger och på avgörande punkter. Bland annat blev Özkans pistol ingen pistol alls och det omålade järnröret blev en fjäderbatong. Shamal sade i det andra förhöret att det inte rådde någon tvekan om att Orhan och hans bröder Önder och Özkan var inblandade i skottlossningen i Sollentuna. Ur sammanfattningen av förhöret; "Dels hade Radu sagt detta, dels kände Shamal igen den beigefärgade 'Canada Goose' jacka som Özkan hade på sig någon timme tidigare vid Skårbygränd."

Vittnesförhör och spårningar av Özkans mobiltelefon dygnet före mordet visade emellertid att Özkan var hemma hos sin flickvän Therese i Norrtälje vid tidpunkten för skjutningen i Sollentuna, vilket bekräftades av åklagaren i hovrätten. Shamal hade alltså bevisligen fel när han påstod att Özkan var med vid skottväxlingen på Malmvägen den 25 februari.

I tingsrätten kunde inte Shamal peka ut platsen för händelserna på en kartskiss över området. Han kunde inte ens peka ut vilka av de fem åtalade som var Özkan och Önder, trots att han påstod sig ha bevittnat skeendet på nära håll. I hovrätten hade Shamal ändrat sin historia på en helt avgörande punkt. Nu var det inte längre han själv som hade känt igen Özkan och Önder - nu var det Radu som hade sagt till Shamal att det var Özkan och Önder som överföll honom på Skårbygränd. Det enda vittnet till "händelserna på Skårbygränd" ändrade alltså sin berättelse flera gånger.

Av förhørsprotokoll framgår att ingen av de övriga två personer som följde med Radu och Shamal till Sollentuna kände till "händelserna på Skårbygränd", trots att dessa händelser enligt Shamal utgjorde motivet till resan.

Vilka skäl kan Shamal ha haft för att vilseleda domstolarna om "händelserna på Skårbygränd"? Några möjligheter:

1. Shamal insåg att han var inblandad i ett grovt brott i och med att han följt med sällskapet till Sollentuna där skottlossning utbröt. Det var uppenbart att han känt till att resans ändamål var våldsamt. Han behövde ett motiv som så mycket som möjligt frantog honom själv ansvaret.

Berättelsen om "händelserna på Skårbygränd" uppfyller detta kriterium; Shamal kände inte till några vapen, utan trodde att han följde med till Malmvägen - helt och hållet på Radus initiativ - för att de skulle "reda ut" ett bråk. I hovrätten hävdade han till och med att Radu kom till Malmvägen obehärdad, vilket både polis och åklagare vet är en lögn.

2. När en god vän blivit mördad är det mänskligt att man önskar att eftermälet ska bli så sympatiskt som möjligt.

3. Därtill bör den skyldige och hans omgivning få strängast tänkbara straff.

Shamals berättelse om "händelserna på Skårbygränd" uppfyller dessa kriterier: Skottlossningen i Sollentuna skedde i affekt, direkt efter ett fegt och väpnat överfall. Det fega överfallet utfördes inte främst av Orhan, som dels var för ung för att dömas till fängelse, dels ändå skulle komma att bindas vid brottet eftersom han bevisligen hade bråkat med Radu. Därför pekade Shamal ut Orhans två straffmyndiga bröder som de aktiva förövarna.

RÅ skriver:

Jag vill också peka på att domstolarna inte har fäst någon avgörande vikt vid händelserna på Skårbygränd när det gäller motivbilden. Hovrätten beskriver den enligt följande.

Beträffande upprinnelsen till de åtalade gärningarna är det till en början klarlagt att Orhan Yildiz och Radu Acsinia sedan många år tillbaka varit antagonister, att ovänskapen dem emellan som var väl känd intensifierats en tid innan Radu Acsinia dödades och att motsättningarna kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder. En utgångspunkt för den vidare bedömningen är att utredningen ger vid handen att ingen av de tilltalade, som alla tidigare är dömda för våldsbrott, i och för sig är främmande för att bruka åtminstone visst våld mot sina antagonister. En annan utgångspunkt är att det kan hållas för visst att samtliga tilltalade känner en långtgående lojalitet gentemot de andra i sällskapet.

Kommentar

Av vad som kan utläsas i hovrättens dom finns det inget annat än "händelserna på Skårbygränd" som kan styrka påståendet att "motsättningarna kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder". Hovrättens utgångspunkt att "det kan hållas för visst att samtliga tilltalade känner en långtgående lojalitet gentemot de andra i sällskapet" saknar täckning i materialet. Var denna uppfattning kommer ifrån framstår som en gåta. Tvärtom vet de som har satt sig in i Yildiz historia att det fanns djupa motsättningar i brödraskaran, främst mellan den notoriskt kriminelle Orhan och den skötsamme Özkan.

Hovrätten skriver att "alla tidigare är dömda för våldsbrott". I Özkan Yazicis fall måste hovrätten åsyfta en dom från tidigt 1990-tal, som gäller ett gräl med en innebandytränare. Enligt den då 15-årige Özkan blev han utsatt för våld från tränarens sida. Enligt tränaren slog Özkan oprovocerat till honom över armen med en innebandyklubba. Dom föll till tränarens fördel.

I detta sammanhang - det handlar om vem som kan ha begått ett besinningslöst mord med skjutvapen på öppen gata - förefaller hovrättens slutsatser vara orimligt långtgående: "... utredningen ger vid handen att ingen av de tilltalade, som alla tidigare är dömda för våldsbrott, i och för sig är främmande för att bruka åtminstone visst våld mot sina antagonister."

RÅ skriver:

När det gäller det avsnitt i boken Tre bröder som åberopas i resningsansökan vill jag endast föra fram att det, enligt min mening, i ett ärende avseende resning inte går att enbart med utgångspunkt från en skildring i en skönlitterär bok dra några för resningsfrågan avgörande slutsatser.

Kommentar

Boken Tre bröder (Ordfront förlag), av journalisterna Christian Holmén och Dick Sundevall, utnämndes till "bästa grävbook" av föreningen Grävande journalister år 2006. Juryns motivering lyder: "För att på ett engagerat

men ändå självdistanserat sätt ha lagt det förundersökningspussel som polis och åklagare försummade i ett uppmärksammat mordfall."

RÅ skriver:

Jag har ovan redovisat att jag inte har någon anledning att ifrågasätta att de nya vittnena och Shalaw Shamal har lämnat berättelser till Claes Borgström i enlighet med de nedteckningar han låtit göra i form av vittnesintyg. Enligt min mening kan ett vittnesintyg tillmätas bevisvärde i ett resningsärende, i vart fall om det tillkommit med hjälp av en advokat, jfr Peter Fitger, Rättegångsbalken 58:46. Jag har också redovisat ovan att jag inte anser att de nya uppgifterna kan ligga till grund för resning. Detta gäller även om uppgifterna skulle bekräftas genom polisförhör med de aktuella personerna. Enligt min mening finns det således inte skäl för mig att på eget initiativ återuppta förundersökningen i målet.

Kommentar

Vittnenas nya uppgifter bör självklart vara resningsgrundande, under förutsättning att de inte är falska. Shalaw Shamals ändrade uppgifter innebär att grunden för domarna för olaga hot och misshandel vid Skårbyränd är uttraderade. Detsamma gäller grunden för påståendet att den välkända konflikten mellan Orhan och Radu "kommit att beröra även Orhan Yildiz bröder". Genom att låta vittnena genomgå regelrätta polisförhör kan nya fakta och svar komma fram.

RÅ skriver:

När det gäller uppgifterna i boken Tre bröder anges i resningsansökan att bevisning i den delen får ske genom vittnesförhör med Christian Holmen. Den skildrade avlyssningen som, enligt boken, iscensatts av Christian Holmen kan dock på goda grunder misstänkas vara en olovlig avlyssning enligt 9 a § brottsbalken, en s k buggning. Om den misstanken är riktig preskriberas brottet den 30 oktober 2009. Jag bedömer det som utsiktslöst att inleda en förundersökning avseende misstankarna med så kort tid kvar till preskription. Jag avstår därför från att på eget initiativ föranstalta om att Christian Holmen hörs. Jag vill i det här sammanhanget upplysa att jag inte känt till den skildrade avlyssningen förrän i samband med den nu aktuella resningsansökan.

Kommentar

Huruvida Christian Holméns avlyssning är olovlig har inget med Özkan Yazicis resningsansökan att göra. Vad som gör bandinspelningen intressant i målet är att den visar vad två personer som måste veta sanningen säger till varandra om mordet, när de tror att ingen lyssnar på dem: Orhan, som hade erkänt mordet och Bedirhan, ett av de vittnen som intygade att brorsönerna Özkan och Önder var i Gävle vid tidpunkten för mordet. Deras samtal är riggat och inspelat på ett sådant sätt att det framgår att både Özkan och Önder är oskyldiga. [Se bilaga 5.](#)